

ÖNÉLETRAJZ

N. TÓTH ÁGNES

művészettörténész

Kutatási terület

szakrális művészet, szárnyasoltár-művészet a középkorban, keresztény ikonográfia, szentkultusz, eucharisztikus képtípusok kutatása, közép-európai művészeti kapcsolatok, kortárs művészet, múzeumpedagógia

Iskolák, végzettség

- 1993 Érettségi vizsga a budapesti Német Nemzetiségi Gimnáziumban. Német nyelv és irodalomból jeles eredményű érettségi vizsga; amely a felsőfokú nyelvvizsgálóval egyenértékű.
- 1993–1999 Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Művészettörténet szakának hallgatója. Művészettörténet szak I. és II. szigorlatán jeles érdemjegy.
- 1999 Szakdolgozatom a Magyar Nemzeti Galériában őrzött berki Mária Magdolna-oltár monografikus feldolgozása:
Tanulmányok a kassai és a Sáros megyei szárnyasoltár-művészet köréből.
A berki Mária Magdolna mennybevittele-oltár
(Budapest, Magyar Nemzeti Galéria, Ltsz. 55.901.1–55.901.9.)
Művészettörténész diploma megszerzése, jeles eredménnyel.

Szakmai és múzeumi gyakorlat

- 1995 *A Mons Sacer – Pannonhalma 1000 éve* című kiállítást megelőző templomfelmérés résztvevője.
- 1997 A Magyar Nemzeti Galéria Régi Magyar Osztályán dr. Török Gyöngyi vezetésével, a *Régi Magyar Gyűjteményhez tartozó szárnyasoltárok, táblaképek és faszobrok* restaurálási dokumentációjának rendszerezése és leltározása.
- 2013–2016 A Szépművészeti Múzeum – Magyar Nemzeti Galéria Régi Magyar Gyűjteményének Középkori Szakkatalógusának előkészítő munkálataiban részvétel, német nyelven: „*A középkori Magyar Királyság szárnyasoltárai, táblaképei és faszobrai (14–16. század)*”, dr. Török Gyöngyi művészettörténész vezetésével. Együttműködés dr. Manfred Koller restaurátorral, a Régi Magyar Gyűjtemény restaurátori felmérésében.

Ösztöndíjak

- 1998 Faludi Ferenc Akadémia ösztöndíja: Tanulmányút a Felvidéken, a diplomamunkához kapcsolódó középkori szárnyasoltárok kutatása céljából.
- 1999 Faludi Ferenc Akadémia ösztöndíja: Lengyelországi tanulmányút keretében a középkori lengyel-magyar oltárművészet és a diplomamunkámban tárgyalt lengyelországi falfestmények további vizsgálata.

Elismerések

- 1993 Lyka Károly Országos Művészettörténeti versenyen elért első helyezés.
- 2000 Szakdolgozatomat az ELTE Művészettörténeti Tanszéke 2000-ben Szilárdfy-díjjal jutalmazta.

Kutatások és publikációk

Szentkultusz

- 2009 *Hozzászólások a Tízezer vértanú ikonográfiájához. Egy püspök a mártírok körében.* In: Tüskés Anna (szerk.) *Omnis creatura significans. Tanulmányok Prokopp Mária 70. születésnapjára.* CentrArt Egyesület, Budapest 2009, 137–144.
- 2023 *A királyné fátyla. Gizella királyné a Szent István- és a Szent Imre-legenda narratív ábrázolásain,* in: Regina Gisela. *Boldog Gizella nyomában. Tanulmányok első királynénk tiszteletére.* Kortárs Női Reflexiók Fóruma, 2023. 145–157. (Megjelenés alatt)
- 2023 *Kommentárok a kassai és a bártfai szárnyasoltár-művészethez. Női szentek késő középkori ábrázolásairól. Kommentárok a kassai és a bártfai szárnyasoltár-művészethez,* in: *A női dimenzió* II. évf. 4. szám, 23–64.
<https://www.femmeharmonie.com/a-noi-dimenzio/ii-efolyam-4-szam/tudomany/noi-szentek-keso-kozepkori-abrazolasairol-kommentarok-a-kassai-es-a-bartfai-szarnyasoltar-muveszethez/>

Szárnyasoltár-művészet

- 2013– A Szépművészeti Múzeum – Magyar Nemzeti Galéria Régi Magyar Gyűjteményének Középkori Szakkatalógusának előkészítő munkálataiban részvétel, német nyelven: *„A középkori Magyar Királyság szárnyasoltárai, táblaképei és faszobrai (14–16. század)”,* dr. Török Gyöngyi művészettörténész vezetésével.
Együttműködés dr. Manfred Koller restaurátorral, a Régi Magyar Gyűjtemény restaurátori felmérésében.

Az Eucharisztia kultuszának emlékei

- 2020 *Az Eucharisztiahoz kapcsolódó ábrázolásokról a középkori magyarországi oltárművészetben.* In: Barna Gábor (szerk.) *"Leborulva áldlak..." Az Oltáriszentség és az Úrvacsora a magyarországi vallási kultúrában.* Szent István Társulat, Budapest 2020, 105–134.

- 2021 Az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészületeként, a Vatikáni Rádió magyar adása által indított előadás-sorozat részeként – „A legfőbb Jóhoz mindenben a legértékesebb és a legszebb illik!” részeként. *Eucharisziáról a kép nyelvén* (Az Oltáriszentség tisztelete 4.), in: Keresztény Élet, 2021. július 4.

Szagrális művészet

- 2022– *Bráda Tibor* festőművész életművét feldolgozó *monográfiához* kutatások

Szagrális művészet Dunaharaszti. Nepomuki Szent János kultuszának korai emlékei a Váci egyházmegyében; Kálvária-kápolna. R. Törley Mária szobrászművész Szent István szobrának (2010, Dunaharaszti, Szent István-templom) és Madonna szobrának (2019, Dunaharaszti, Szent Imre-templom) előkészületi munkálatai és méltatása:

- 2010 *Nepomuki Szent János-kultusz korai emlékei Dunaharaszti*, in: Krisztus fénye (2010) XI. évf. 3. szám, 44–51.
- 2012 *Kálvária-kápolna Dunaharaszti*, in: Krisztus fénye (2012) XIII. évf. 4. szám, 59–61.
- 2016 *Háromszáz év Nepomuki Szent Jánossal*, in: Krisztus fénye (2016), XVII. évf. 2., 34–35.
- 2010 *R. Törley Mária Szent István szobra Dunaharaszti*, in: Krisztus fénye (2010) XI. évf. 3. szám, 10–11. <https://dunaharaszti.hu/cikk/20100830-a-dunaharaszti-szent-istvan---szobor>

Konferenciák, előadások

- 2013 Előadás a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Kar, prof. Kránitz Mihály meghívására. Az Ut Unum Sint Ökumenikus Intézet előadás-sorozata részeként: *Isten jelenlétében az oltárnál. A kép nyelve* (Az oltárábrázolások és a liturgia kapcsolatáról).
- 2019 A Magyar Katolikus Rádió Édesanyám főztje című műsorában, Pozsgai Nóra riportja: *Gótikus szárnyasoltárok, védőszentek és különleges családi receptkönyv. Vendégünk N. Tóth Ágnes művészettörténész* (2019. 04. 28.)
- 2021 Előadás az Országos Katolikus Gyűjteményi Központ által szervezett Égből alászálló kenyér című konferencián (Székesfehérvár, Szent István Hitoktatási és Művelődési Ház): *Az Oltáriszentség ábrázolásáról a késő középkori Magyar Királyság területén. A lipótszentmihályi Eucharisztia-oltár.*
- 2021 Előadás az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészületeként, a Vatikáni Rádió magyar adása által indított előadás-sorozat – „A legfőbb Jóhoz mindenben a legértékesebb és a legszebb illik!” részeként. előadás: *Eucharisziáról a kép nyelvén* (Az Oltáriszentség tisztelete 4.), in: Keresztény Élet, 2021. július 4.
- 2022 Megemlékezés a 2022-ben elhunyt Puskely Mária SSND szerzetesnővéréről a XVI. Ars Sacra Fesztiválon, 2022. szeptember 24-én a dunaharaszti Szent István-templomban: A Boldogasszony Iskolanővérek támogatásával és részvételével. Zsendovits Anna SSND közreműködésével. N. Tóth Ágnes előadása a magyar szentek ikonográfiájáról és kultuszáról: *In memoriam Puskely Mária Kordia. Beszélgetések a képek nyelvén – Barátaink a szentek* címen.

- 2022 Előadás a Gizella. Hit – Kultúra – Országimázs. Művészet és párbeszéd című konferencián, 2022. 09. 19-én Nyíregyházán, a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskolán: *A királyné fátyla. Gizella királyné a Szent István- és a Szent Imre-legenda narratív ábrázolásain.*
- 2023 Előadás 2023. 04. 18-án-a Kortárs Női Reflexiók Fórumának estjén a Józsa Judit Galériában: *A királyné fátyla. Gizella királyné középkori ábrázolásai.*
- 2023 Előadás 2023. 06. 23-án a Szent György Lovagrend Dr. Bárdos István XXIX. Nyári Egyetemén, a Visegrádi Mátyás Király Múzeumban: *Miles Christi – lovagszentek. A Tízezer vértanú ábrázolásai a késő középkori Magyar Királyság területén* (Megjelenés alatt).
- 2023 Előadás 2023. 09. 19-én a "MAGYAR NŐI SZENTEK ÉS BOLDOG EMLÉKŰEK" című konferencián, a Kortárs Női Reflexiók Fóruma és a Józsa Judit Művészeti Alapítvány szervezésében a Magyar Nemzeti Múzeum dísztermében: *Hozzászólások Árpád-házi Szent Erzsébet nagynénjének, Sziléziai Szent Hedvignek közép-európai ábrázolásaihoz. Szent rokonság.*

Szerkesztés

- 1999–2001 szerkesztő a Tájak–Korok–Múzeumok Egyesületben.
- 2000 *Középkori templomalapítók és -építők* (Magyarország középkori eredetű templomainak és jelentősebb templomromjainak térképes jegyzéke) című térkép társszerkesztője – Éri István vezetésével.
TKM Kiskönyvtára sorozat 636. (H. Vladár Ágnes: *Budapest. Pasaréti Páduai Szent Antal plébániatemplom.* Budapest 2000)
TKM Kiskönyvtára sorozat 640. (Kovács Orsolya: *Pécs. Zsolnay Múzeum.* Budapest 2000)
TKM Kiskönyvtára sorozat 653. (Béres Mária: *Óföldreák. Erődített templom.* Budapest 2000)

Szakfordítás

- 2000–2001 német szakfordító a Tájak–Korok–Múzeumok Egyesületben.
TKM Kiskönyvtára 618.B (Hervay Levente: *Zirc. Abteikirche.* Budapest 2001)
TKM Kiskönyvtára 706. fordítás (Koncz Gábor: *Budapest. A Magyar Kultúra Alapítvány székháza.* Budapest 2001)
TKM Kiskönyvtára 703. fordítás (Ráduly Emil – Zomborka Márta: *Vác. Tragor Ignác Múzeum Memento Mori kiállítás.* Budapest 2001)
TKM Kiskönyvtára 708. fordítás (Csíky Balázs: *Piliscsaba. Látnivalók.* Budapest 2001)

Oktatás, múzeumpedagógiai foglalkozások

- 2010– Kisgyermekek, általános iskolások, gimnazisták részére múzeumpedagógiai foglalkozások az iskolában, a Magyar Nemzeti Galéria állandó és időszakos kiállításain.
A szentkultuszhoz kapcsolódó vetített előadás gyermekeknek *Képvásolás Szent Mártonnal.*

A megtestesülés öröme címen, a karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódó, interaktív tárlatvezetések családoknak a Magyar Nemzeti Galériában, a trónteremben és a Templomok ékességei című kiállításon.

Családi kincskereső az első magyar szent család nyomában. Interaktív feladatlap közös családi játékhoz a dunaharaszti Szent István-plébániatemplomban.

2012–2013 Oktatóként a Keresztény Értelmiségi Szövetség Aquinói Szent Tamás Akadémiáján – élményközeli előadás, műhelymunka tanár és diák között.

I. szemeszterben: *Istenkeresés. Isten jelenlétében az oltárnál. Előadás és játék a Magyar Nemzeti Galéria állandó kiállításán*

II. szemeszterben: *Beszélgetések a kép nyelvén műteremlátogatással – Férfi és nő, házasság, család. A régi és a mai művészet reflexiói*